

Utlåtande 2011: 147 (Dnr 333-437/2011)

Stöd till invånarna i Gaza

Motion (2011:19) av Ann-Margarethe Livh (V)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2011:19) av Ann-Margarethe Livh (V) om ”Stöd till invånarna i Gaza” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Ann-Margarethe Livh (V) har i motion (2011:19) om stöd till invånarna i Gaza föreslagit att Stockholms stad i samarbete med Ship to Gaza ska göra en inventering av material som kan skänkas till Gaza.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att utrikespolitik och biståndspolitik är exempel på angelägenheter som uteslutande är statliga angelägenheter och därmed inte ligger inom den kommunala kompetensen.

Mina synpunkter

Utrikespolitik och biståndspolitik är statliga angelägenheter. Ship to Gaza ska vara en partipolitiskt obunden förening, men delar av Ship to Gazas hjälpinsat-

ser rymmer tydliga utrikespolitiska ståndpunkter och protester, som angår svenska staten och inte kommunala intressen. Förslaget att bojkotta varor och produkter producerade på av Israel ockuperad mark är ytterligare ett politiskt ställningstagande som ligger utanför de kommunala angelägenheterna.

Bilaga

Motion (2011:19) av Ann-Margarethe Livh (V) om stöd till invånarna i Gaza

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Karin Wanngård* och *Roger Mogert* (båda S) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen besluta:

1. Att i huvudsak bifalla motionen
2. Att därutöver anföras

Vi anser att det ingår i en demokratiskt styrd kommuns angelägenheter att göra val av produkter och varor som inte strider mot internationell rätt. Kommunen gör redan idag en rad val och bedömningar vid olika typer upphandlingar och inköp av varor, med bakgrund av detta anser vi att det här är ett steg i en bedömningsprocess.

Vi tycker också att det är fullt rimligt att stödja Ship to Gaza med förnödenheter, som i det här fallet handlar om att skänka saker som kommunen inte längre använder. Att hävda att Ship to Gaza inte är en erkänd hjälporganisation i internationell mening är ett sätt att inte ta ansvar. I svaret från stadsledningskontoret finns också att läsa att det är svårt att hjälpa Gaza eftersom Palestina inte är en erkänd självständig stat. Vi menar att det är av just den anledningen som Gaza behöver stöd.

Efter att FN:s generalförsamling i december 2003 ställt en förfrågan till Internationella domstolen i Haag avgav domstolen i juni 2004 ett rådgivande yttrande, där Israels mur på ockuperad mark befanns strida mot internationell rätt. Domstolen menade att ”uppförandet av den mur som byggs av ockupationsmakten Israel på de ockuperade palestinska territorierna, inkluderande i och runt om östra Jerusalem [...] strider mot internationell rätt”.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Per Bolund* (MP) enligt följande.

Syftet med motionen var att Stockholms stad skulle delta i ”Ship to Gaza”s sändningar av utrustning osv. i maj månad 2011 till Gaza. Detta gör att motionen om den nu beviljas inte kan förverkligas något vi beklagar.

Borgarrådet och stadsledningskontoret har i sin beredning och motivering till förslag till beslut gjort bedömningen att det skulle bryta mot kommunens befogenhet att bevilja motionen. Man påpekar också att kommunen inte ska bedriva utrikespolitik något som miljöpartiet till viss del kan ansluta sig till. Samtidigt är det näst intill omöjligt att bidra till stöd till stora delar av världen utan att på något sätt ta en politisk ställning.

Israels blockad av Gaza är internationellt kritiserat och fördömd. Det pågår en process som syftar till att Palestina ska via FN erkännas som stat även om man inte är framme vid det målet ännu. Det finns nog ingen som betvivlar att de instängda palestinierna som finns i Gaza området har en svår situation och är i behov av omvärldens stöd, oavsett hur man bedömer skuldfrågorna och konflikten i området. De är i behov av allt från byggnadsmaterial, skolmateriel, sjukvårdsmateriel osv.

Vi menar att Lag om vissa befogenheter (SFS 2009:47) ger kommunen möjlighet till att ge bistånd och sända materiel som kommunen själv inte har användning för. Organisationen Ship to Gaza bör kunna ses som en del av en internationell organisation samt Palestina bör kunna bedömas som ett självständigt territorium även om det inte är en stat i en restriktiv juridisk bedömning. Miljöpartiet beklagar att borgarrådet har gjort en restriktiv bedömning av kommunens möjligheter till att stödja Gazabornas behov av humanitär hjälp.

I Stockholm bor det många palestinier som engagerar sig för människorna i Gaza. De och deras vänner skulle känna ett stort stöd om deras nuvarande kommun, Stockholm stad, deltog i det viktiga humanitära arbetet som Ship to Gaza utgör.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2011:19) av Ann-Margarethe Livh (V) om ”Stöd till invånarna i Gaza” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i detta utlåtande.

Stockholm den 21 september 2011

På kommunstyrelsens vägnar:

STEN NORDIN

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Karin Wanngård*, *Roger Mogert* och *Tomas Rudin* (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. bifalla motionen
2. därutöver anföra följande

Motionen skrevs i våras inför ”Ship to Gaza´s” konvoj som avseglade i maj. Tanken var att Stockholms stad skulle delta i denna. Tyvärr blev det inte så vilket vi beklagar.

Enligt borgarrådet skulle detta falla utanför den kommunala kompetensen vilket vi ställer oss helt avvisande till. Stockholms stad kan mycket väl ställa sig bakom den här typen av hjälpsändningar utan att bryta mot kommunallagen. Detta handlar i första hand om humanitära insatser. Det är den politiska viljan hos den borgerliga majoriteten som saknas.

Den lagvidriga ockupationen av de palestinska områdena fortsätter trots protester från världssamfundet. Folkrätten kränks dagligen genom att Israel inte tar sitt ansvar som ockupationsmakt. Man förser inte befolkningen på Västbanken och Gazaremsan med nödvändiga förnödenheter samtidigt som man håller palestinierna fångna på sitt eget territorium.

Israel bryter också mot folkrätten genom att anlägga bostäder och fabriker på ockuperat område. Det borde vara en självklarhet för Stockholms stad att inte befatta sig med varor och tjänster som produceras av ockupationsmakten på ockuperad mark. Det strider mot folkrätten att över huvud taget befatta sig med varor från dessa områden. USA följer denna princip i enlighet med folkrätten. Ska det vara så svårt för Stockholms stad att följa samma princip?

Särskilt uttalande gjordes av *Emilia Hagberg* och *Stefan Nilsson* (båda MP) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (MP) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Ann-Margarethe Livh (V) har i motion (2011:19) om stöd till invånarna i Gaza föreslagit att Stockholms stad i samarbete med Ship to Gaza ska göra en inventering av material som kan skänkas till Gaza. Motionären skriver att kommuner inte bör bedriva utrikespolitik men kan självklart bidra till humanitära insatser. I Gaza saknas i princip allt som är nödvändigt för ett drägligt liv. Det saknas bland annat mat, kläder, skolmaterial och böcker. I maj 2011 kommer den svenska organisationen Ship to Gaza, tillsammans med andra internationella hjälporganisationer, att segla mot Gaza med förnödenheter. Ship to Gaza är en partipolitiskt och religiöst oberoende ideell förening som verkar för respekt för de mänskliga rättigheterna och för folkrätten. I Gaza kommer mottagandet att administreras av partipolitiskt oberoende organisationer.

Motionären skriver vidare att Vänsterpartiet i Stockholm anser att Stockholms stad ska se över sina verksamheter så att inga av de råvaror eller produkter som används i staden har producerats på ockuperad mark.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 mars 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att utrikespolitik och biståndspolitik är exempel på angelägenheter som uteslutande är statliga angelägenheter och därmed inte ligger inom den kommunala kompetensen. Bistånd i form av utrustning som kommunen inte längre behöver kan emellertid enligt *lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter (kallad befogenhetslagen)* lämnas till "en internationell hjälporganisation för att utgöra hjälp till ett land i en rådande eller framtida nödsituation eller i en svår situation som är en följd av en nödsituation". Det skulle emellertid kunna ifrågasättas om ett bistånd till Gaza-området omfattas av reglerna, eftersom de palestinska områdena såsom Gaza och Västbanken m.fl. inte är delar av någon i dagsläget erkänd självständig stat. Det är även oklart om Ship to Gaza kan anses vara en sådan etablerad internationell hjälporganisation, i befogenhetslagens mening, som kommunen får lämna bistånd till.

Enligt föreningen Ship to Gazas stadgar och uppgifter på föreningens webbplats (<http://shiptogaza.se>), är syftet bland annat att sända fartyg med förnödenheter från

Skandinavien till Gaza via hamnar i Europa och Medelhavet. Ship to Gaza anger att avsikten med att sända fler fartyg är att förse Gazaborna med material de har akut behov av och att försöka ”bryta Israels blockad av Gaza en gång för alla och ge Gazaborna tillbaka sina mänskliga rättigheter och sin mänskliga värdighet” samt att koalitionen ”står emot en av världens starkaste militärmakter”. Det finns, enligt stadsledningskontorets uppfattning, utrikespolitiska inslag i Ship to Gazas hjälpinsatser, t ex att bryta en annan stats blockad, som gör att ett kommunalt beslut om bistånd till Ship to Gaza kan betraktas som ett sådant utrikespolitiskt ställningstagande eller opinionsyttring som enbart ankommer på svenska staten och som därför inte är en kommunal angelägenhet. Det finns flera fall i rättspraxis där regeringsrätten har upphävt kommunala beslut av liknande karaktär.

Av det ovan sagda drar stadsledningskontoret slutsatsen att det endast är i det fall som svenska staten uttryckligen ber om det som Stockholms stad ska överväga att lämna humanitärt bistånd till annat land.

När det gäller det andra förslaget, som motionären tar upp, om att staden inte ska använda några varor eller produkter som producerats på av Israel ockuperad mark, så är det stadsledningskontorets uppfattning att det är en bojkottåtgärd av utrikespolitisk karaktär som ligger utanför den kommunala kompetensen.

Stadsledningskontoret föreslår att motion (2011:19) ”Stöd till invånare i Gaza” av Ann-Margarethe Livh (V) anses besvarad med hänvisning till vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2011:19

2011:19

Motion av Ann-Margarethe Livh (V) om stöd till invånarna i Gaza

Dnr 333-437/2011

Den folkrättsvidriga ockupationen och blockaden av Gazaremsan orsakar ett oerhört lidande och har kritiserats upprepade gånger av världssamfundet. Men ockupationen fortgår, och nöden och lidandet med den.

Vänsterpartiet i Stockholms anser att Stockholms stad ska se över sina verksamheter så att inga av de råvaror eller produkter som används i staden har producerats på ockuperad mark. Vi föreslår också att Stockholms stad gör en inventering av material som kan skänkas till den humanitära hjälpkonvojen Ship to Gaza under deras nästa seglats.

Kommuner bör inte bedriva utrikespolitik, men kan självklart bidra till humanitära insatser. I Gaza saknas i princip allt som är nödvändigt för ett drägligt liv. Det saknas bland annat mat, kläder, skolmaterial och böcker. På grund av den oerhörda nöden i det ockuperade Gaza, tvingas palestinier arbeta åt sina ockupanter, och till de undermåliga villkor som rättslösa arbetare drabbas av världen över.

I maj 2011 kommer den svenska organisationen Ship to Gaza, tillsammans med andra internationella hjälporganisationer, att segla mot Gaza med förnödenheter. Ship to Gaza är en partipolitiskt och religiöst oberoende ideell förening som verkar för respekt för de mänskliga rättigheterna och för folkrätten. I Gaza kommer mottagandet att administreras av partipolitiskt oberoende organisationer.

Jag yrkar

att Stockholms stad i samarbete med Ship to Gaza inventerar vilka möjligheter som finns att skänka material som staden inte längre använder men som kan komma till nytta i Gaza.

Stockholm den 21 februari 2011

Ann-Margarethe Livh